2011. augusztus 25., csütörtök • LXIX. évfolyam • 198/2. szám, 20 oldal • Budapesti kiadás • 200 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

40 éve tart a 4-es metró kálváriája, de még mindig messze a végkifejlet

- Egyetlen határidőt, egyetlen költségvetést sem sikerült tartani.
- Tízmilliárdos vita az áramellátást biztosító Siemensszel. **Az ügy →4**

A CSÖGLEI TÓTH ZOLTÁN NEM ISMER LIMLOMOT

Arcok →20

Igazságszolgáltatás Baka András az Alkotmánybírósághoz fordul

A főbíró vitatja a gyorsítást

Lencsés Károly

Az Alkotmánybírósághoz (AB) fordul a büntetőeljárási törvény legutóbbi, a hivatalos indoklás szerint a perek gyorsítását célzó módosítása miatt a Legfelsőbb Bíróság (LB) és az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke, *Baka András*. Főbíró a parlament által elfogadott jogszabályok alkotmányosságát eddig még nem vitatta, Baka András így most példa nélküli lépésre szánta el magát. Az augusztus 4-én kelt, de csak tegnap nyilvánosságra hozott beadvány azonban nem minden előzmény nélkül született meg, mert a július elején megszavazott, s alig néhány hét múlva már hatályba is lépett törvénymódosítást a bírói kar számos tagja – egyebek mellett az LB büntetőkollégiumának vezetője – hevesen bírálta. Az előterjesztés egyes elemeinek alkotmányellenességére pedig már akkor is többen utaltak.

Az új szabályozás sérti a törvény által létrehozott bírósághoz való jogot, mert a kiemelt ügyekben a legfőbb ügyész döntésén múlik, hogy azt hol kell tárgyalni – hangsúlyozza beadványában Baka. Ez egyszerűen azt jelenti, hogy a vádhatóság vezetője tetszése szerint válogathat az egyes bíróságok között, s ha valamelyik kisebb mellett dönt, ahol alig néhány büntetőbíró dolgozik, azzal mindjárt azt is megmondhatja, hogy személy szerint kik hozzanak majd ítéletet. Ez a megoldás ellentétes az alkotmánnyal, de a strasbourgi emberi jogi bíróság eddigi döntései alapján sem fogadható el – figyelmeztet a főbíró. Ugyancsak a kiemelt ügyekre vonatkozó előírás, hogy azok vélelmezett elkövetőit – a szokásos 72 óra helyett – bírói döntés nélkül akár öt napig fogva tarthatják. Ezek az emberek ráadásul az első 48 órában nem vehetik fel a kapcsolatot az ügyvédjükkel – akik a kormányoldal szerint gyakran összejátszanak védenceikkel –, és ha a hatóság úgy dönt, a gyanúsítottakat csak a harmadik napon köteles tájékoztatni arról, hogy egyáltalán miért kerültek rács mögé. Baka állítja, mindez szembemegy az alkotmánnyal és az új alaptörvénnyel, valamint a strasbourgi ítélkezési gyakorlattal egyaránt. A védelem joga ugyanis a gyanúsítottat az eljárás minden szakaszában megilleti, ha pedig a szabadságát korlátozzák, őt a „lehető legrövidebb időn belül (...) bíró elé kell állítani”.

A jogorvoslat jogának korlátozását jelenti, hogy a júliusban elfogadott törvénymódosítás tovább szűkíti a büntetőeljárással érintett személyek panaszjogát – hoz fel egy újabb érvet a főbíró. E tekintetben talán az okozhatja a legsúlyosabb visszásságot, hogy a gyanúsított vagy védője a nyomozás kiegészítésére tett indítvány elutasítása ellen sem tehet panaszt. Vagyis: jószerével az ügyészen múlik, hogy helyt ad-e például az újabb tanúk kihallgatásának, esetleg további szakértők kirendelésére vagy más bizonyítékok beszerzésére vonatkozó kezdeményezésnek. Ezzel egyébként – az eljárások gyorsításának jegyében – akár az ügy körülményeinek teljes körű tisztázását is megakadályozhatja.

A főbíró a beadványában nem tér ki ugyan rá, de kollégái szerint már a kiemelt ügy meghatározása is elég ellentmondásos. E körbe tartozik számos hivatali visszaélés, a bűnszervezetben elkövetett összes bűncselekmény, a jelentős kárt okozó lopás vagy sikkasztás is. Emiatt a bíróságnak ugyanolyan szabályok szerint kell eljárnia egy piti vesztegetés és egy raszszista csoport által elkövetett sorozatgyilkosság esetén is. Így ötfős bírói tanácsot kell felállítani, ami egy pár tízezer forintnyi csúszópénz miatt folyó eljárásban meglehetősen abszurd, és nem az eljárások gyorsítását eredményezi, hanem éppen ellenkezőleg.

Főbíró még sohasem vitatta parlament által elfogadott törvény alkotmányosságát az Alkotmánybíróság előtt FOTÓ: REVICZKY ZSOLT

ÖTÖDIK HASÁB

Gerinc

Baka András az Alkotmánybírósághoz fordult a büntetőeljárási törvény miatt.

Várható volt. Baka ugyanis folyamatos szakmai konfliktusban áll a kormánnyal. Már-már nyilvánvalóan ő az utolsó akadálya annak, hogy Orbán Viktorék úgy forgassák az igazságszolgáltatást, ahogy az nekik tetszik. Amíg Baka András a legfőbb bíró, addig legalább az esélye megvan annak, hogy hiába is jelenti be diadalittasan Orbán Viktor a parlamentben, hogy mindenféle vizsgálat nélkül elviszik a Mal-vezért a vörösiszap-tragédia miatt, lesz bíró, aki kiengedje, mert nem győződött meg a felelősségéről. Amíg Baka a helyén van, hiába rendeli oda kutyafalkaként a hatalom a teljes kormánypárti sajtót, hadd lássa ország-világ rablánccon Szilvásy Györgyöt, lesz bíró, aki kiengedje, mert nem győződött meg az eljárás megalapozottságáról.

Szóval: amíg Baka a helyén van, addig a szakmaiságnak van esélye. Ez, és ha hozzászámítjuk Jóri András adatvédelmi ombudsmant, aki kőkeményen küzd azért, hogy a kormány az úgynevezett nemzeti konzultáció ürügyén ne gyűjtsön politikai adatlistákat, arra kell késztessen mindenkit, hogy felülvizsgálja a Sólyom László volt államfő jelölési gyakorlatát ért bírálatokat. Ő ugyan mindig hangoztatta, hogy a jelöltjei nem politikusok, hanem szakemberek, de ezt senki nem hitte el neki. Most meg, fura módon, épp bennük lehet reménykedni. És ha Schmitt Pálra nézünk, aki mostanában azért rimánkodik, hogy „szálljanak le” végre róla az őt bírálók, mindenki elgondolkodhat azon, hogy Sólyom jelölési gyakorlata volt-e szerencsésebb vagy Orbán Viktoré. Sólyom emberei ugyanis képviselnek valamiféle mentalitást, és kemények, nem siránkoznak vénasszonyként, mint az új államfő. *(A szerk.)*

Vélemény

Szíria persze más

Miklós Gábor azt latolgatja: mi akadályozza a Nyugatot, hogy Líbiához hasonlóan rendezze a szíriai politikai válságot? →**11**

Egy pakli bosszú

Tamás Gábor elképzelte, mi történne, ha a vámhatóság épületében zárjegy nélküli cigarettát találnának. →**11**

Devizahitelesek 75 fölött – az NGM szerint a Ptk. az irányadó

Teljes a bizonytalanság, mi lesz azoknak a devizahiteleivel, akik még azelőtt betöltik 75. életévüket, mielőtt lejárna a hitelük meghosszabbított futamideje. →**8**

A jegyző le-lecsíp a fizetésekből a korábbi tartozásokra

Az elsők között Gyöngyöspatán indult el augusztus elején a Belügyminisztérium által szervezett közfoglalkoztatási mintaprogram. Munkatársunk a helyszínen járt mintát venni. →**5**

STADIONPROJEKT: CSUPA KÉRDŐJEL

Ötvennyolc éve építették, de vajon mikor újítják fel? Egyelőre nincs döntés a Puskás Ferenc stadion tervezett rekonstrukciójával kapcsolatban, s azt sem tudni, milyen forrásból finanszíroznák az új arénát. Megkérdeztük valamennyi érintettet, de nem lettünk okosabbak. →**19**

FOTÓ: KÉRI DÁNIEL

9 770133 175043 11198